

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ  
ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ  
ΤΗΣ  
**UNESCO**  
ΓΙΑ ΤΗΝ  
**ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ  
ΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ**

Όπως υιοθετήθηκε από την 31<sup>η</sup> Σύνοδο της Γενικής Διάσκεψης της UNESCO  
ΠΑΡΙΣΙ, 2 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2001

## **ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ**

### **Ο πολιτισμικός πλούτος του κόσμου είναι η ποικιλότητά του σε διάλογο.**

Η Οικουμενική Διακήρυξη της UNESCO για την Πολιτισμική Ποικιλότητα υιοθετήθηκε ομόφωνα υπό τις πιο ασυνήθιστες συνθήκες. Πραγματοποιήθηκε κατόπιν των γεγονότων της 11ης Σεπτεμβρίου 2001, και η Γενική Διάσκεψη, η οποία θα πραγματοποιούσε την 31η Σύνοδό της, ήταν η πρώτη υπουργικού επιπέδου σύσκεψη που θα γινόταν μετά από τα τρομερά εκείνα γεγονότα. Ήταν μια ευκαιρία για τα Κράτη να επανακυρώσουν την πεποίθησή τους ότι ο διαπολιτισμικός διάλογος είναι ο καλύτερος εγγυητής της ειρήνης και να απορρίψουν κατηγορηματικά την θεωρία της αναπόφευκτης σύγκρουσης των πολιτισμών και των πολιτιστικών πρακτικών.

Τέτοιας ευρείας εμβέλειας νομικό εργαλείο είναι άνευ προηγουμένου για τη διεθνή κοινότητα. Αναδεικνύει την πολιτισμική ποικιλότητα ως «την κοινή κληρονομιά της ανθρωπότητας», «τόσο απαραίτητη για το ανθρώπινο είδος, όσο η βιοποικιλότητα για τη φύση» και ορίζει την υπεράσπισή της ως ηθική αναγκαιότητα, αναπόσπαστη του σεβασμού της αξιοπρέπειας του ατόμου.

Ο στόχος της Διακήρυξης είναι διπλός: να διατηρήσει την πολιτισμική ποικιλότητα, ως ζωντανό και επομένως ανανεώσιμο θησαυρό που δεν θα πρέπει να νοείται ως αμετάβλητη κληρονομιά αλλά ως μια διαδικασία που εγγυάται την επιβίωση της ανθρωπότητας· και να παρεμποδίσει κάθε είδους διαχωρισμό και φονταμενταλισμό, οι οποίοι στο όνομα των πολιτισμικών διαφορών θα καθαγιάζαν τις διαφορές αυτές και έτσι θα εκμηδένιζαν το μήνυμα της Οικουμενικής Διακήρυξης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα.

Η Οικουμενική διακήρυξη κάνει ξεκάθαρο ότι κάθε άτομο πρέπει να αναγνωρίζει όχι μόνο την ιδιότητα του Άλλου και όλες της τις μορφές, αλλά και την πολλαπλότητα της δικής του/της ταυτότητας, σε κοινωνίες που είναι και αυτές πλουραλιστικές.

Μόνο με αυτό τον τρόπο μπορεί η πολιτισμική ποικιλότητα να διατηρηθεί σαν μια διαδικασία προσαρμογής και σαν δυνατότητα έκφρασης, δημιουργίας και καινοτομίας. Η συζήτηση μεταξύ εκείνων των χωρών που θα ήθελαν να υπερασπίσουν ότι τα πολιτισμικά αγαθά και υπηρεσίες «τα οποία είναι φορείς ταυτότητας, αξιών και νοήματος, δεν θα πρέπει να αντιμετωπίζονται σαν απλά προϊόντα ή καταναλωτικά αγαθά», και αυτών που θα έλπιζαν να προωθήσουν τα πολιτισμικά δικαιώματα, με την παρούσα Διακήρυξη, έχει ξεπεραστεί, αφού οι δύο προσεγγίσεις ενώνονται σε μια, η οποία αναδεικνύει τον αιτιολογικό δεσμό που ενώνει τις δυο συμπληρωματικές απόψεις.

Κανείς δεν μπορεί να υπάρξει δίχως τον άλλο. Η Διακήρυξη, συνοδευόμενη από τις βασικές γραμμές ενός σχεδίου δράσης, μπορεί να αποτελέσει ένα εξαιρετικό εργαλείο για την ανάπτυξη, ικανό να προσδώσει ένα ανθρώπινο πρόσωπο στην παγκοσμιοποίηση.

Βέβαια, δεν υπαγορεύει οδηγίες αλλά γενικές κατευθυντήριες γραμμές, τις οποίες τα Κράτη Μέλη θα μετατρέψουν σε καινοτόμες δράσεις εντός των συγκεκριμένων τους πλαισίων, σε συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα και την κοινωνία των πολιτών.

Αυτή η Διακήρυξη, η οποία αντιπαραβάλλεται του εσωστρεφούς φονταμενταλισμού με την προοπτική ενός κόσμου πιο ανοιχτού, δημιουργικού και δημοκρατικού, είναι τώρα ένα από τα ιδρυτικά κείμενα μια νέας ηθικής που προωθεί η UNESCO στον 21ο αιώνα. Η ελπίδα μου είναι ότι κάποια μέρα ίσως να αποκτήσει την ίδια δύναμη με την Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα.

Koïchiro Matsuura  
Γενικός Διευθυντής

## Η ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΑΣΚΕΨΗ,

*Δεσμευμένη* για την πλήρη εφαρμογή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών, όπως διακηρύσσονται στην Οικουμενική Διακήρυξη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και σε άλλα παγκοσμίως αναγνωρισμένα νομικά όργανα, όπως τα δύο Διεθνή Σύμφωνα του 1966 σχετικά με τα αστικά και πολιτικά καθώς και τα οικονομικά, κοινωνικά και πολιτισμικά δικαιώματα αντίστοιχα,

*Ανακαλώντας* το Προοίμιο του Καταστατικού της UNESCO που επιβεβαιώνει "ότι η ευρεία διάχυση του πολιτισμού, και η εκπαίδευση της ανθρωπότητας για δικαιοσύνη και ελευθερία και ειρήνη είναι απαραίτητες για την αξιοπρέπεια του ανθρώπου και αποτελούν ιερό καθήκον που όλα τα έθνη θα πρέπει να εκπληρώσουν, σε πνεύμα αμοιβαίας συνεργασίας και ενδιαφέροντος",

*Περαιτέρω ανακαλώντας* το άρθρο I του Καταστατικού, το οποίο αναθέτει στην UNESCO, μεταξύ άλλων, την υποστήριξη «τέτοιων διεθνών συμφωνιών ως απαραίτητων για την προώθηση της ελεύθερης διακίνησης των ιδεών, είτε μέσω του λόγου είτε μέσω της εικόνας»,

*Αναφερόμενη* στις διατάξεις σχετικά με την πολιτισμική ποικιλότητα και την άσκηση των πολιτισμικών δικαιωμάτων στο πλαίσιο των διεθνών οργάνων που έχουν θεσπιστεί από την UNESCO,<sup>1</sup>

*Διακηρύσσοντας εκ νέου* ότι ο πολιτισμός θα πρέπει να θεωρείται ως το σύνολο των διακριτών πνευματικών, υλικών, διανοητικών και συναισθηματικών χαρακτηριστικών γνωρισμάτων της κοινωνίας ή μιας κοινωνικής ομάδας, και ότι περιλαμβάνει, εκτός από την τέχνη και τη λογοτεχνία, τους τρόπους ζωής και συνύπαρξης, τα αξιακά συστήματα, τις παραδόσεις και τα πιστεύω,<sup>2</sup>

*Σημειώνοντας* ότι ο πολιτισμός βρίσκεται στο κέντρο των σύγχρονων συζητήσεων για θέματα ταυτότητας, κοινωνικής συνοχής, και ανάπτυξης μιας βασισμένης-στη-γνώση οικονομίας,

*Επιβεβαιώνοντας* ότι ο σεβασμός για την ποικιλότητα των πολιτισμών, η ανοχή, ο διάλογος και η συνεργασία, σε κλίμα αμοιβαίας εμπιστοσύνης και κατανόησης, αποτελούν, μεταξύ άλλων, τους καλύτερους εγγυητές για διεθνή ειρήνη και ασφάλεια,

*Στοχεύοντας* σε μεγαλύτερη αλληλεγγύη, όσον αφορά την αναγνώριση της πολιτισμικής ποικιλομορφίας, την επίγνωση της ενότητας της ανθρωπότητας, και την ανάπτυξη των διαπολιτισμικών ανταλλαγών,

*Θεωρώντας* ότι η διαδικασία της παγκοσμιοποίησης που επιφέρεται από την ταχεία ανάπτυξη των νέων τεχνολογιών της πληροφορίας και επικοινωνίας, αν και παρουσιάζει μια πρόκληση για την πολιτισμική ποικιλότητα, δημιουργεί τους όρους για έναν νέο διάλογο μεταξύ πολιτιστικών πρακτικών και πολιτισμών,

*Έχοντας γνώση* της ρητής εξουσιοδότησης που έχει δοθεί στην UNESCO, στο πλαίσιο του συστήματος των Ηνωμένων Εθνών, για να διασφαλίσει την διατήρηση και την προώθηση της γόνιμης ποικιλότητας των πολιτισμών,

*Διακηρύσσει* τις ακόλουθες αρχές και υιοθετεί την παρούσα Διακήρυξη:

# ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ, ΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΛΟΥΡΑΛΙΣΜΟΣ

## ΑΡΘΡΟ 1 Πολιτισμική Ποικιλότητα: η κοινή κληρονομιά της ανθρωπότητας

Ο πολιτισμός λαμβάνει ποικίλες μορφές ανά καιρούς και τόπους. Αυτή η ποικιλομορφία ενσαρκώνεται στην μοναδικότητα και την πολλαπλότητα των ταυτοτήτων των ομάδων και των κοινωνιών που αποτελούν την ανθρωπότητα. Ως πηγή ανταλλαγής, καινοτομίας και δημιουργικότητας, η πολιτισμική ποικιλότητα είναι τόσο σημαντική για την ανθρωπότητα όσο είναι η βιοποικιλότητα για τη φύση. Υπό αυτή την έννοια, είναι η κοινή κληρονομιά της ανθρωπότητας και θα πρέπει να αναγνωριστεί και να επικυρωθεί προς όφελος των παρόντων και μελλοντικών γενεών.

## ΑΡΘΡΟ 2 Από την πολιτισμική ποικιλότητα στον πολιτισμικό πλουραλισμό

Στις αυξανόμενα διαφορετικές κοινωνίες μας, είναι θεμελιώδους σημασίας να διασφαλιστούν η αρμονική αλληλεπίδραση μεταξύ ανθρώπων και ομάδων με πολλαπλές, διαφορετικές και εναλλασσόμενες πολιτισμικές ταυτότητες, καθώς επίσης και η προθυμία τους να συμβιώσουν μεταξύ τους. Πολιτικές για τον συνυπολογισμό και την συμμετοχή όλων των πολιτών αποτελούν εγγύηση για κοινωνική συνοχή, υγιή κοινωνία των πολιτών και ειρήνη. Υπό αυτή την έννοια, ο πολιτισμικός πλουραλισμός αποτελεί έκφραση των πιο πάνω πολιτικών, όσον αφορά την πραγματικότητα της πολιτισμικής ποικιλότητας. Αναπόσπαστος από το πλαίσιο της δημοκρατίας, ο πολιτισμικός πλουραλισμός συμβάλλει στην ανταλλαγή πολιτισμικών πρακτικών και στην άνθηση των δημιουργικών δυνατοτήτων που υποβασιάζουν τη δημόσια ζωή.

## ΑΡΘΡΟ 3 Η Πολιτισμική Ποικιλότητα ως παράγοντας ανάπτυξης

Η πολιτισμική ποικιλότητα διευρύνει το πεδίο των επιλογών που έχει κάθε άτομο· είναι μια από τις θεμελιώδεις βάσεις της ανάπτυξης, η οποία γίνεται κατανοητή όχι μόνο με όρους οικονομικούς, αλλά και σαν μέσο για την επίτευξη μιας πιο ικανοποιητικής διανοητικής, συναισθηματικής, ηθικής και πνευματικής ύπαρξης.

# ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

## ΑΡΘΡΟ 4 Τα Ανθρώπινα Δικαιώματα ως εγγυητές της πολιτισμικής ποικιλότητας

Η προάσπιση της πολιτισμικής ποικιλότητας είναι μια ηθική προσαγή, αναπόσπαστη του σεβασμού για την ανθρώπινη αξιοπρέπεια. Υποδηλώνει δέσμευση για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες, ειδικότερα για τα δικαιώματα των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες και σε αυτόχθονες λαούς. Κανένας δεν μπορεί να επικαλεσθεί την πολιτισμική ποικιλότητα για να παραβιάσει ανθρώπινα δικαιώματα εγγυημένα από το διεθνές δίκαιο, ούτε για να περιορίσει την εμβέλειά τους.

## ΑΡΘΡΟ 5 Τα Πολιτισμικά Δικαιώματα ως πλαίσιο διατήρησης της πολιτισμικής ποικιλότητας

Τα πολιτισμικά δικαιώματα είναι αναπόσπαστο τμήμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τα οποία είναι οικουμενικά, αδιαίρετα και αλληλοεξαρτώμενα. Η άνθηση της δημιουργικής ποικιλομορφίας

απαιτεί την πλήρη εφαρμογή των πολιτισμικών δικαιωμάτων, όπως καθορίζονται στο άρθρο 27 της Οικουμενικής Διακήρυξης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και στα άρθρα 13 και 15 του Διεθνούς Συμφώνου για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Πολιτισμικά Δικαιώματα. Όλα τα άτομα έχουν επομένως το δικαίωμα να εκφραστούν, να δημιουργήσουν και να προσφέρουν την εργασία τους στη γλώσσα της επιλογής τους, και ιδιαίτερα στη μητρική τους γλώσσα· όλα τα άτομα έχουν δικαίωμα σε ποιοτική εκπαίδευση και κατάρτιση που σέβονται πλήρως την πολιτισμική ταυτότητα των ατόμων αυτών· και όλα τα άτομα έχουν το δικαίωμα να συμμετέχουν στην πολιτισμική ζωή της επιλογής τους και να ασκούν τις δικές τους πολιτισμικές δραστηριότητες, με σεβασμό για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες.

## ΑΡΘΡΟ 6 Προς μια καθολική πρόσβαση στην πολιτισμική ποικιλότητα

Μαζί με τη διασφάλιση της ελεύθερης διακίνησης των ιδεών, είτε μέσω του λόγου είτε μέσω της εικόνας, θα πρέπει να υπάρξει μέριμνα ώστε όλοι οι πολιτισμοί να μπορούν να εκφραστούν και να γίνουν ευρέως γνωστοί. Η ελευθερία της έκφρασης, ο πλουραλισμός των μέσων ενημέρωσης, η πολυγλωσσία, η ίση πρόσβαση στην τέχνη και στην επιστημονική και τεχνολογική γνώση, συμπεριλαμβανομένης και της ψηφιακής της μορφής, καθώς και η δυνατότητα πρόσβασης για όλους τους πολιτισμούς σε μέσα έκφρασης και διάδοσης αποτελούν εγγυητές της πολιτισμικής ποικιλότητας.

## ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ

### ΑΡΘΡΟ 7 Η Πολιτισμική κληρονομιά ως αστείρευτη πηγή δημιουργικότητας

Η δημιουργία τροφοδοτείται από τις ρίζες της πολιτισμικής παράδοσης, αλλά ακμάζει στην επαφή της με άλλους πολιτισμούς. Γι' αυτόν τον λόγο, η πολιτισμική κληρονομιά σε όλες της τις μορφές πρέπει να διατηρηθεί, να εμπλουτιστεί και να παραδοθεί στις μελλοντικές γενιές ως το αρχείο της ανθρώπινης εμπειρίας και των φιλοδοξιών της, ώστε να καλλιεργήσει τη δημιουργικότητα σε όλη της την ποικιλομορφία και να εμπνεύσει το γνήσιο διάλογο μεταξύ των πολιτισμών.

### ΑΡΘΡΟ 8 Πολιτισμικά αγαθά και υπηρεσίες: προϊόντα μοναδικού είδους

Εν όψει των σύγχρονων οικονομικών και τεχνολογικών αλλαγών, οι οποίες δημιουργούν τεράστιες προοπτικές για δημιουργία και καινοτομίες, ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην ποικιλομορφία της προσφοράς δημιουργικού έργου, στην δέουσα αναγνώριση των δικαιωμάτων των συγγραφέων και των καλλιτεχνών, καθώς και στην ιδιαιτερότητα των πολιτισμικών αγαθών και υπηρεσιών, τα οποία, ως φορείς ταυτότητας, αξιών και νοήματος, δεν θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως απλά προϊόντα ή καταναλωτικά αγαθά.

### ΑΡΘΡΟ 9 Οι πολιτικές για τον Πολιτισμό ως καταλύτες δημιουργικότητας

Μαζί με τη διασφάλιση της ελεύθερης διακίνησης ιδεών και έργων, οι πολιτικές για τον πολιτισμό θα πρέπει να δημιουργήσουν τις συνθήκες εκείνες που θα συντελέσουν στην παραγωγή και τη διάδοση διαφοροποιημένων πολιτισμικών αγαθών και υπηρεσιών, μέσω πολιτισμικών βιομηχανιών που κατέχουν τα μέσα να παρέμβουν δυναμικά σε τοπικό και διεθνές επίπεδο. Είναι στην κρίση του κάθε κράτους, λαμβάνοντας υπόψη της διεθνείς του υποχρεώσεις, να ορίσει την πολιτική του για τον Πολιτισμό και να την εφαρμόσει με τα μέσα που αυτό θεωρεί κατάλληλα, είτε με λειτουργική υποστήριξη είτε με την κατάλληλη νομοθεσία.

## ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ

**ΑΡΘΡΟ 10** Ενισχύοντας τις προϋποθέσεις για δημιουργία και διάδοση σε παγκόσμιο επίπεδο

Εν όψει των σύγχρονων ανισοροπιών, όσον αφορά τη ροή και την ανταλλαγή πολιτισμικών αγαθών και υπηρεσιών σε παγκόσμιο επίπεδο, είναι απαραίτητο να ενισχύσουμε τη διεθνή συνεργασία και αλληλεγγύη που θα έχει στόχο να καταστήσει ικανές όλες τις χώρες, ιδιαίτερα τις αναπτυσσόμενες και τις χώρες που βρίσκονται σε μεταβατικό στάδιο, να δημιουργήσουν πολιτισμικές βιομηχανίες που θα είναι βιώσιμες και ανταγωνιστικές σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

**ΑΡΘΡΟ 11** Αναπτύσσοντας συνεργασία μεταξύ δημόσιου τομέα, ιδιωτικού τομέα και κοινωνίας πολιτών

Μόνο οι δυνάμεις της αγοράς δεν μπορούν να εγγυηθούν τη διατήρηση και την προώθηση της πολιτισμικής ποικιλότητας, η οποία είναι το κλειδί για τη βιώσιμη ανθρώπινη ανάπτυξη. Υπό αυτή την οπτική, η υπεροχή της δημόσιας πολιτικής, σε συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα και την κοινωνία των πολιτών, θα πρέπει να επαναεπικυρωθεί.

**ΑΡΘΡΟ 12** Ο ρόλος της UNESCO

Η UNESCO, δυνάμει της εξουσιοδότησης και των λειτουργιών της, έχει την ευθύνη :

- A)** - Να προωθήσει την ενσωμάτωση των αρχών που αναπτύχθηκαν στην παρούσα Διακήρυξη στις στρατηγικές ανάπτυξης που καταρτίζονται στα διάφορα διακυβερνητικά σώματα
- B)** - Να λειτουργήσει ως σημείο αναφοράς αλλά και σαν χώρος διακίνησης ιδεών, όπου Κράτη, διεθνείς κυβερνητικές και μη κυβερνητικές οργανώσεις, κοινωνία πολιτών και ιδιωτικός τομέας θα μπορούν να συμμετέχουν στη διαμόρφωση ιδεών, στόχων και πολιτικών υπέρ της πολιτισμικής ποικιλότητας.
- Γ)** - Να συνεχίσει τις δραστηριότητές της στον τομέα της ρύθμισης των κατάλληλων κριτηρίων, της καλλιέργειας της ευαισθητοποίησης και της ανάπτυξης των προϋποθέσεων για τα θέματα που σχετίζονται με την παρούσα Διακήρυξη, εντός του πεδίου των δυνατοτήτων της
- Δ)** - Να διευκολύνει την εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης, οι βασικές διατάξεις του οποίου επισυνάπτονται στην παρούσα Διακήρυξη.

---

*1. Μεταξύ των οποίων, συγκεκριμένα, η Συμφωνία της Φλωρεντίας το 1950 και το Πρωτόκολλο του Ναιρόμπι το 1976, την Παγκόσμια Συνθήκη για τα Πνευματικά Δικαιώματα το 1952, η Διακήρυξη των Αρχών της Διεθνούς Πολιτισμικής Συνεργασίας το 1966, η Συνθήκη για τα Μέσα Απαγόρευσης και Πρόληψης της Παράνομης Εισαγωγής, Εξαγωγής και Μεταβίβασης Κυριότητας της Πολιτισμικής Ιδιοκτησίας το 1970, η Συνθήκη για την Προστασία της Παγκόσμιας Πολιτισμικής και Φυσικής Κληρονομιάς το 1972, η Διακήρυξη για την Φυλή και την Φυλετική Διάκριση το 1978, η Εισήγηση για τη Θέση του Καλλιτέχνη το 1980, και η Εισήγηση για τη Διαφύλαξη του Παραδοσιακού Πολιτισμού και των Λαϊκών Παραδόσεων το 1989.*

*2. Αυτό ο ορισμός ευθυγραμμίζεται με τα αποτελέσματα της Παγκόσμιας Διάσκεψης για τις Πολιτικές του Πολιτισμού (MONDIACULT, Mexico City, 1982), της Παγκόσμιας Αρμοστείας για τον Πολιτισμό και την Ανάπτυξη (Our Creative Diversity, 1995), και της Διακυβερνητικής Διάσκεψης για τις Πολιτικές του Πολιτισμού και την Ανάπτυξη (Stockholm, 1998).*

# ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΕΝΟΣ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ ΤΗΣ UNESCO ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ

*Τα κράτη μέλη δεσμεύονται να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα για την ευρεία διάδοση της Οικουμενικής Διακήρυξης της UNESCO για την Πολιτισμική Ποικιλότητα, συγκεκριμένα μέσω αμοιβαίας συνεργασίας με σκοπό την επίτευξη των παρακάτω στόχων:*

1

Εμβάθυνση της διεθνούς συζήτησης για θέματα σχετικά με την πολιτισμική ποικιλότητα, ιδιαίτερα όσον αφορά τους δεσμούς της με την ανάπτυξη και τον αντίκτυπο αυτής στη χάραξη πολιτικής, σε εθνικό και διεθνές επίπεδο· περαιτέρω προώθηση και αξιολόγηση της ευκαιρίας για ένα διεθνές νομικό όργανο για την πολιτισμική ποικιλότητα.

2

Προαγωγή του καθορισμού των αρχών, των κριτηρίων και των πρακτικών, σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, καθώς επίσης και των τρόπων ευαισθητοποίησης και μορφών συνεργασίας που θα προάγουν περισσότερο την διαφύλαξη και την προώθηση της πολιτισμικής ποικιλότητας.

3

Ενίσχυση της ανταλλαγής γνώσεων και βέλτιστων πρακτικών, αναφορικά με τον πολιτισμικό πλουραλισμό, με σκοπό να διευκολυνθεί η συμπερίληψη και η συμμετοχή ατόμων και ομάδων από διάφορα πολιτισμικά περιβάλλοντα στις εκάστοτε διαφοροποιημένες κοινωνίες.

4

Σημείωση περαιτέρω προόδου στην κατανόηση και αποσαφήνιση του περιεχομένου των πολιτισμικών δικαιωμάτων ως αναπόσπαστο τμήμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

5

Διαφύλαξη της γλωσσικής κληρονομιάς της ανθρωπότητας και υποστήριξη της έκφρασης, της δημιουργίας και της διάδοσής της σε όσο το δυνατόν περισσότερες γλώσσες.

6

Υποστήριξη της γλωσσικής ποικιλότητας – με παράλληλο σεβασμό στη μητρική γλώσσα – σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης, όπου αυτό είναι δυνατό, και προώθηση της εκμάθησης ξένων γλωσσών από την παιδική ηλικία.

7

Προώθηση, μέσω της εκπαίδευσης, της συνειδητοποίησης της θετικής αξίας της πολιτισμικής ποικιλότητας και βελτίωση, προς αυτή την κατεύθυνση, των σχολικών εγχειριδίων και της διδασκαλίας.

8

Ενσωμάτωση, όπου θεωρείται κατάλληλο, παραδοσιακών παιδαγωγικών πρακτικών στην εκπαιδευτική διαδικασία, με στόχο τη διατήρηση και την πλήρη εφαρμογή πολιτισμικά συμβατών μεθόδων επικοινωνίας και μετάδοσης της γνώσης.

9

Προαγωγή της «ψηφιακής εκπαίδευσης» και εξασφάλιση απόκτησης περαιτέρω γνώσης για τη χρήση των νέων τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας, οι οποίες θα πρέπει να αντιμετωπίζονται και ως επιστημονικός κλάδος αλλά και ως παιδαγωγικά εργαλεία που ενισχύουν τη αποτελεσματικότητα των εκπαιδευτικών υπηρεσιών.

10

Πρώθηση της πολιτισμικής ποικιλότητας στον κυβερνοχώρο και προαγωγή της καθολικής πρόσβασης, μέσω του παγκόσμιου δικτύου, σε όλες τις πληροφορίες του δημόσιου τομέα.

11

Καταπολέμηση της ψηφιακής ανισότητας στον κόσμο, σε στενή συνεργασία με τους σχετικούς οργανισμούς των Ηνωμένων Εθνών, μέσω της ενίσχυσης των αναπτυσσόμενων χωρών για καθολική πρόσβαση στις νέες τεχνολογίες, υποστηρίζοντας τις προσπάθειές τους για βαθύτερη γνώση και εκμάθηση των τεχνολογιών πληροφορίας, και διευκολύνοντας την ψηφιακή διάδοση ενδογενών πολιτισμικών αγαθών καθώς και την πρόσβαση των χωρών αυτών στον παγκόσμια διαθέσιμο εκπαιδευτικό, πολιτισμικό και επιστημονικό ψηφιακό πλούτο.

12

Ενθάρρυνση της παραγωγής, της διαφύλαξης και της διάδοσης του ποικίλου περιεχομένου των δικτύων ενημέρωσης και παγκόσμιας πληροφορίας, και για το σκοπό αυτό, προώθηση του ρόλου του δημοσίου ραδιοφώνου και της τηλεόρασης ώστε να ενισχυθούν οι ποιοτικές παραγωγές οπτικοακουστικού υλικού, ιδιαίτερα μέσω της καθιέρωσης συνεταιριστικών μηχανισμών προώθησης της διανομής τους.

13

Διατύπωση πολιτικών και στρατηγικών για την διατήρηση και ενίσχυση της πολιτισμικής και φυσικής κληρονομιάς, και συγκεκριμένα της προφορικής και μη-υλικής πολιτισμικής κληρονομιάς, καθώς και πάταξη της παράνομης διακίνησης πολιτισμικών αγαθών και υπηρεσιών.

14

Σεβασμό και προστασία της παραδοσιακής γνώσης, και συγκεκριμένα αυτής των αυτοχθόνων λαών· αναγνώριση της συνεισφοράς της παραδοσιακής γνώσης, ιδιαίτερα αναφορικά με την προστασία του περιβάλλοντος· και την διαχείριση των φυσικών πόρων· και ενίσχυση της σύμπραξης σύγχρονης επιστήμης και τοπικής γνώσης

15

Ενίσχυση της κινητικότητας δημιουργών, καλλιτεχνών, ερευνητών, επιστημόνων και διανοούμενων, καθώς και της δημιουργίας διεθνών ερευνητικών προγραμμάτων και συνεργασιών, στο πλαίσιο της προσπάθειας για διατήρηση και προαγωγή των δημιουργικών δυνατοτήτων των αναπτυσσόμενων χωρών και των χωρών σε μετάβαση.

16

Διασφάλιση της πνευματικής ιδιοκτησίας και των δικαιωμάτων της, προς όφελος της ανάπτυξης της σύγχρονης δημιουργικότητας και της δίκαιης αμοιβής της δημιουργικής εργασίας, διατηρώντας ταυτόχρονα το δημόσιο δικαίωμα της πρόσβασης στον πολιτισμό, σύμφωνα με το άρθρο 27 της Οικουμενικής Διακήρυξης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα.



17

—  
Συνδρομή στην δημιουργία ή στην σταθεροποίηση των πολιτισμικών βιομηχανιών στις αναπτυσσόμενες χώρες και στις χώρες σε μετάβαση, και για το σκοπό αυτό, συνεργασία για την ανάπτυξη των απαραίτητων υποδομών και ικανοτήτων, ενισχύοντας την δημιουργία βιώσιμων τοπικών αγορών, και διευκολύνοντας την πρόσβαση των πολιτισμικών αγαθών των χωρών αυτών στη παγκόσμια αγορά και στα διεθνή δίκτυα διανομής.

18

—  
Ανάπτυξη πολιτικών για τον πολιτισμό, συμπεριλαμβανομένων των ρυθμίσεων λειτουργικής υποστήριξης ή/και των κατάλληλα ρυθμιστικών πλαισίων, σχεδιασμένων έτσι ώστε να προωθήσουν τις αρχές που πρεσβεύει η παρούσα Διακήρυξη, σύμφωνα με τις επιβεβλημένες διεθνείς υποχρεώσεις κάθε Κράτους.

19

—  
Στενή συμμετοχή όλων των τομέων της κοινωνίας των πολιτών στον σχεδιασμό των δημόσιων πολιτικών για την διαφύλαξη και προώθηση της πολιτισμικής ποικιλότητας.

20

—  
Αναγνώριση και ενθάρρυνση του ιδιωτικού τομέα και της συνεισφοράς του στην προαγωγή της πολιτισμικής ποικιλότητας, και για το σκοπό αυτό, διευκόλυνση για την καθιέρωση χώρων διεξαγωγής διαλόγου ανάμεσα στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα.

*Τα Κράτη Μέλη προτείνουν ο Γενικός Διευθυντής, στην εφαρμογή των προγραμμάτων της UNSECO, να λάβει υπόψη τους στόχους που εκθέτονται στο Σχέδιο Δράσης και να τους διαβιβάσει στα ιδρύματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και σε άλλους διακυβερνητικούς και μη-κυβερνητικούς οργανισμούς με σκοπό την προαγωγή της σύμπραξης των ενεργειών υπέρ της πολιτισμικής ποικιλότητας*